

SloTheravada
www.slo-theravada.org

Povzetek Plemenite osmeročlene poti

PRAVILNI POGLED (ali razumevanje)

Napačen pogled je v osnovi dveh vrst: pogled večnosti in pogled propada.

- **Pogled večnosti** vidi v pojavih obstoj neuničljivega bistva. Posebej se to kaže kot prepričanje v obstoj večne osebnosti, Sebstva ali duše.

- **Pogled propada** zanika obstojanje duhovnega življenja, zakonov kamme in tega, kar je transcendentno v posvetni stvarnosti. To vedno vsebuje neizgovorjene domneve, da obstaja neke vrste sestvo, ki propade ob smrti.

Pravilni pogled pomeni videti stvari jasno. To je Srednja pot med dvema napačnima pogledoma. Pravilni pogled pomeni, da vidimo vso naravo, kot da ima tri lastnosti: trpljenje, nestalnost in da je brez sestva.

PRAVILNE MISLI (ali namen)

Napačne misli so misli pohlepa (poželenja), krutosti in sovraštva (jeze).

Pravilne misli so misli odpovedovanja (in/ali zadovoljstva), sočutja in ljubeče prijaznosti.

Buda nam je podal peteročleno metodo za nadzor uma:

1. nadomesti škodljivo z zdravilno mislijo, z ljubečo prijaznostjo odstrani sovraštvo, z gnusobo nad telesom izženi poželenje, itd.
2. kontemplacija negativnih rezultatov, ki sledijo tej liniji razmišljanja
3. ne-pozornosti do tega; ne vzemi to kot predmet
4. umirjaj se, da umiriš formacije
5. uporabi velik napor, da zatreš misli; premagaj um z umom.

Opomba: št. 3 in 4 se nanašajo posebej na misli, ki se pojavijo med meditacijo vpogleda; druge se lahko uporabijo kadarkoli. Dejanja se naj uporabijo v tem vrstnem redu in št.5 kot zadnja možnost.

PRAVILNI GOVOR

Napačen govor je govor, ki je neresničen, oster (ranljiv), opravljen (čenčav) ali nepomemben.

Pravilni govor je tak, ki je povezan z resnico, ki je nežen, ki umirja in ima smisel.

PRAVILNO (telesno) DEJANJE

Napačna dejanja so ubijanje in škodovanje, kraja in neprimerno spolno vedenje (npr. prešuštvo).

Pravilna dejanja so njihova nasprotja; dejanja zdravljenja in pomoči, dejanja radodarnosti in dejanja čutnega zadrževanja (ali ljubeča drža v kontekstu zdrave zveze).

PRAVILEN NAČIN PREŽIVLJANJA (življenje)

Napačen način preživljanja je kakršenkoli način življenja, ki povzroča trpljenje drugim. Buda je naštel pet načinov kot posebej škodljivih: ukvarjanje z živalmi za zakol, s suženjstvom, strupi, orožjem in opojnimi snovmi.

Pravilen način preživljanja je vsak poklic ali trgovina, ki ne povzroča trpljenja drugim in se izvaja pošteno, po svojih najboljših sposobnostih.

PRAVILNI NAPOR

To vključuje vse vidike skrbnosti, budnosti in vztrajnosti itd. Buda je posebej poudaril štiri pravilne napore. Če se ti prakticirajo v celoti, potem se bodo naravno pojavili vsi drugi vidiki. Štirje pravilni napori so:

- prizadevanje, da se prepreči nastajane škodljivih stanj, ki se še niso pojavila

- prizadevanje, da se končajo škodljiva stanja, ki so se že pojavila
- prizadevanje, da vzpodbudimo zdrava stanja, ki se še niso pojavila
- prizadevanje, da razvijemo zdrava stanja, ki so se že pojavila

PRAVILNA POZORNOST

Pravilna pozornost se nanaša na štiri temelje pozornosti, kot je to opisano v Satipatthana suttu. Na njih temelji praksa meditacije vpogleda:

1. Pozornost na telo
  - pozornost na dihanje
  - pozornost na držo telesa
  - jasno razumevanje vseh aktivnosti
  - kontemplacija štirih elementov
  - kontemplacija 32 delov telesa
  - pokopališčne kontemplacije
2. Pozornost na občutke
  - boleče, prijetno, ravnodušno
  - telesno, duševno
  - posvetno, nezemeljsko
3. Pozornost stanj zavesti
  - nečisto ali čisto
  - koncentrirano ali nekoncentrirano
  - raztreseno ali zbrano
  - medlo ali jasno, itd, itd.
4. Pozornost vsebin v umu (Dhammas)
  - pet ovir
  - pet agregatov
  - sedem dejavnikov razsvetljenja
  - štiri plemenite resnice, itd.

PRAVILNA ZBRANOST (koncentracija)

Pravilna zbranost se nanaša na štiri jhane in na zbranost, ki se nagiba k tem stanjem

1. Popolnoma oddaljen od čutnih poželenj, oddaljen od nekoristnih stvari, vstopiš in prebivaš v prvi jhani. To stalno spremljajo misli sreče in blaženosti, kar se rodi iz osame.

2. Z umiritvijo uporabljene in stalne misli, vstopiš in prebivaš v drugi jhani, ki ima notranje zaupanje in enotnost uma s srečo in blaženostjo, rojeno iz zbranosti.

3. Prav tako z ugašanjem sreče vstopiš v enodušnost. Pozoren, ter popolnoma zavedajoč, občutiš blaženost s telesom. Vstopiš in prebivaš v tretji jhani, na račun katere Plemeniti napove: "V blaženost vstopi ta, ki ima enodušnost in je pozoren. "

4. Z opustitvijo užitka in bolečine in s predhodnim izginotjem veselja in žalosti vstopiš in prebivaš v četrti jhani, ki ni ne-bolečina-ne-užitek in ima čistost pozornosti zaradi enodušnosti.

Obstaja tudi **napačna zbranost**; npr. ko se mora lovec zbrati, da s puško ubije jelena.

LE ZA BREZPLAČNO DISTRIBUCIJO

SUMMARY OF THE EIGHTFOLD NOBLE PATH
Punnadhammo Bhikkhu
<http://www.arrowriver.ca/dhamma/eightfold.html>

Prevajalec: Bojan B.
©SloTheravada, februar 2011